

Til: Eiendomsavdelingen

Fra: Kulturhistorisk museum

Dato: 5. april 2022

Prosjektmandat: Utredning av fremtidige magasiner for UiOs museer (prosjektnr. 102692052)

I KHM's høringsuttalelse til Masterplan for UiOs eiendommer 2021 (datert 30. april 2021) var vi fornøyd med at planen la vekt på universitetets ansvar for sikring og bevaring av museenes vitenskapelige samlinger og digitaliseringen av disse. Vi fant det imidlertid nødvendig å presisere at en digitalisering av vitenskapelige samlinger ikke fjerner nærhetsbehovet mellom samlingene og forsknings-, forvaltnings- og undervisningsmiljøene. De fysiske samlingene inngår daglig i KHM's arbeid og de må følgelig i størst mulig grad samlokaliseres med museets øvrige virksomhet.

Det er en slik helhetsforståelse som ligger til grunn for bestemmelsen i Universitets- og høyskolelovens § 1-4 andre ledd, hvor blant annet UiO, er pålagt et særskilt nasjonalt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museer med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger. I tillegg har Kulturhistorisk museum særskilte oppgaver og myndighet etter Kulturminneloven med tilhørende forskrift (jf § 8, 11 og 12).

Vi finner å måtte gjenta dette innledningsvis, for å forsikre oss om at en utredning av fremtidige magasiner legger en slik helhetsforståelse til grunn. Det ville vært uheldig om man i utredningsarbeidet brukte ressurser på å utrede et bygg som utelukkende legger vekt på å løse et lagringsbehov. Denne bekymringen reises fordi teksten på enkelte steder fremstår som uklar på dette punktet, f.eks. under pkt. 1 Mål og da særlig effektmålene. For KHM er det avgjørende at en fremtidig løsning omfatter klimatiserte magasiner, forskningslaboratorier, konserveringsverksteder, arealer for planlegging og produksjon av utstillinger samt kontorlokaler for ansatte og gjesteforskere.

I høringsuttalelsen til Masterplanen var KHM kritisk til mangelen på et helhetsgrep for vårt samlede arealbehov og dermed grunnlaget for en langsiktig, bærekraftig og kostnadseffektiv tilnærming til den såkalte tre-lokasjonsmodellen. Vi vil ikke gjenta resonnement og argumentasjon her, men henlede oppmerksomheten til tidligere uttalelse. Det er derimot avgjørende for KHM at man her sikter mot å utrede langsiktige løsninger som ivaretar museets samlede samfunnsoppdrag, skaper grunnlag for rasjonell ressursforvaltning og kostnadseffektiv drift av hele museet.

Mandatets innledning *Bakgrunn for prosjektet* trenger en tydeligere struktur og de to museene bør beskrives hver for seg. KHM og NHM har svært ulike samlinger med til dels stor variasjon i krav til infrastruktur og tilgjengelighet. Museenes nåværende lokasjoner må nevnes både i henhold til funksjoner og disponibelt areal, som må oppgis i både kvadratmeter og kubikk. Begge museene har i dag magasiner og tilhørende funksjoner spredt i flere bygg.

KHM anser det som en stor utfordring å skaffe finansiering til et nytt magasinbygg, både av universitetsstrategiske og politiske hensyn. Mandatet bør derfor åpne for at man kan utrede, innenfor rammene av gjeldende trelokasjonsmodell, muligheten for å løse ulike aspekter av KHMs arealbehov gjennom kombinasjonsløsninger. Innsynsmagasin kan for eksempel både skaffe KHMs nødvendige magasin- og laboratoriefasiliteter og samtidig sikre publikum tilgang til deler av samlingen. Slik sett er dette en arealeffektiv og kostnadseffektiv løsning som bør utredes nærmere.

Med hilsen

Håkon Glørstad

Museumsdirektør

Karl Kallhovd

Ass. museumsdirektør